

KJAKMENTAN

Kjakmentan á netinum

SKAPAR PO

Tá kjakmentanin í stóran mun er úppbyggjandi elvir tað til, at vit skapa polarisering í samfelagnum. Upprunaliga varð hildið, at tá øll sleppa til orðanna á netinum og mugu fella sínar hugsanir á blað, so fór tað at gera kjakið meira kvalifiserað og umboðandi. Tó má staðfestast, at so var ikki. Og tað er nakað, sum vit øll hava ábyrgdina av at gera nakað við, sigur Turið Nolsøe, retorikari

Barbara Holm

Sosialurin hevur seinastu vikurnar varpað ljós á kjakmentanina í Føroyum. Og tað er júst tað, sum miðlarnir skulu gera, heldur retorikarin Turið Nolsøe. Men tað eru ikki einans miðlarnir, sum hava ein leiklut í at fáa kjakmentanina rættaða upp. Tað hava eisini fakfólk innan samskipti, lærarar og onnur, sum á onkran hátt hava ávirkan á og innlit í týðningin av tí almenna orðaskiftinum.

Men kjakmentanin hevur altíð verið til viðgerðar so ella so. Tað er ikki einans internetinum fyri at takka, at vit í dag tosa um kjakmentan, tí so hevur verið so leingi demokratiið hevur verið ein stýrisformur. Tað ørkymlandi við støðuni í dag er, at tey ókonstruktivu kjakforumini sleppa at liva sítt egna lív, uttan at ljós verður varpað á, hvussu skaðiligt tað í roynd og veru er.

At kjakast er ikki nakað negativt. Tað er tað mest umráðandi í einum fólkaræðisligum samfelagi, tí tað er soleiðis vit finna fram til, hvussu framtíðin hjá okkum skal skipast, sigur Turið Nolsøe.

Men tað er nærmast blivið negativt at tosa um kjak, tí í dag meta vit tað mangan við tað, sum er at síggja á netmiðlunum ella á sosialu miðlunum.

Formatið í tí skrivliga kjakinum er eisini torført. Meðan vit í einari andlits til andlits støðu kunnu rætta upp, um misskiljingar eru, kunnu broyta hugsan um vit fáa

eitt gott argument og so framvegis, so er støðan ein onnur á netinum. Har er tað fest á blað tað, sum tú helt áðrenn tú fór at kjakast og tá verður ikki legitimt at flyta tína hugsan, sum jú er endamálið við einum kjaki – at báðir partar flyta seg, sigur Turið Nolsøe.

Um tú skrivar eitt hvørt á einum kjaktrái, sum kann misskiljast, so er vónleyst at fáa kjakið innaftur á beint.

Meðan tú í andlit til andlits beinan vegin kann rætta teg sjálfvan, so mást tú at netinum inn at rætta til, eftir at fólk hava gjørt vart við títt mistak og kanska 13 fólk hava dámt tað og so framvegis, vísir Turið Nolsøe á.

Miðlarnir hava eina ábyrgd

Í greinarøðini, sum Sosialurin hevur skrivað um kjakmentan seinastu tíðina, hava vit eisini víst á hugsanina hjá tveimum ábyrgdarpersónum á internetmiðlum. Meðan Georg L. Petersen, ábyrgdarblaðstjóri á Dimmalættin vísti á, at tey als ikki ynskja viðmerkingar undir greinar á dimma.fo júst orsaka av ókonstruktiva støðinum, so er Ingi Samuelsen, redaktørur á portal.fo av tí áskoðan, at miðlarnir ikki hava eina uppalandi uppgávu í so máta, hóast tey á portal.fo sletta viðmerkingar, sum eru ov grovar.

Eg haldi, at miðlarnir hava ein stóran leiklut í tí almenna orðaskiftinum tí teir eru mangan arenaðin fyri kjakmentanina, sigur Turið Nolsøe.

Hon heldur, at ein háttur at fingið billbukt við keðiligu viðmerkingarnar á netinum vildi verið, um miðlarnir sleptu tráanini eftir størri virksemin á portalunum og heldur tóku støðu til, hvørt ein grein fer at elva til niðrandi viðmerkingar ella ikki.

Mangan kanst tú rokna út hvørjar viðmerkingar fara at koma undir ávísnum greinum, tí vit vita hvat fær øði í grindina. Tí er spurningurin um miðlarnir áttu at hugsað um hvørjar greinar kunnu elva til konstruktivt kjak og hvørjar ikki gera tað, sigur Turið Nolsøe.

Hon vísir eisini á, at argumentið um, at øll sleppa til orðanna, skal nýtast við varsemi. Tí er tað veruliga so?

Um vit gloyma tey, sum ikki hava internet ella ikki hava KT førleikar til at luttaka í kjakum

